

Over Forum

De aanbevolen lengte van een opinieartikel voor Forum bedraagt 750 woorden. Ook kunnen abonnees door een ingezonden brief reageren op de redactionele inhoud van het RD. Uitzonderingen zijn: andere brieven, de rubriek

“Kerkelijke pers/ZoGezegd/Menens”, meditaties en recensies. Inzendingen (max. 250 woorden) moeten zijn voorzien van naam en adres van de schrijver.

De redactie behoudt zich het recht voor inzendingen (zon-

Herverkiezing Trump goed voor christelijk onderwijs

John Van Der Brink en Henk Jan van Schothorst

Onderwijsminister Betsy DeVos vecht voor vrije schoolkeuze in de Verenigde Staten. Dat zou een uitkomst zijn voor het christelijk onderwijs. Maar als Biden de verkiezingen wint, zal de strijd vergeefs geweest zijn.

Het christelijk onderwijs in Amerika heeft een hoedster in Washington DC in de persoon van de door president Trump benoemde minister van onderwijs Betsy DeVos. Zij is voorstander van vrije schoolkeuze. Deze neemt financiële belemmeringen weg voor ouders die hun kinderen naar scholen van hun voorkeur willen sturen. Dat kunnen ook christelijke scholen zijn. Het Nederlandse organisatie-model heeft haar interesse, zo bleek tijdens een ontmoeting van een onderwijsdelegatie van Transatlantic Christian Council (TCC) met haar in Washington DC. Haar pleidooi is van cruciaal belang voor het voortbestaan en de bloei van het Amerikaanse onderwijsstelsel. Dat heeft de afgelopen jaren geleden onder het opleggen van beleid en praktijken die het van zijn morele en educatieve integriteit hebben beroofd.

Op dit moment moeten ouders hun kinderen naar de openbare school in hun postcodegebied stu-

ren voor ontvangst van door de overheid gefinancierd onderwijs. Het zogenaamde Blaine-amendement, een archaïsche, antireligieuze en eigenlijk antioomse wet, verbodt belastinggeld te besteden aan scholen die eigendom zijn van of beheerd worden door een kerkgenootschap of sekte. Hoewel deze wet in 1876 niet geen voor het hele land geldende federale wet werd, namen 38 staten deze wet in bepaalde vorm op in hun constitutie.

Vrije schoolkeuze

Op 30 juni 2020 oordeelde het Hooggerechtshof in een zaak in Montana, waar deze wet al sinds 1889 gold, met een meerderheid van één stem dat deze wet in strijd was met de vrijheid van godsdienst. De door Trump voorgedragen opperrechtters Gorsuch en Kavanaugh bevonden zich onder de voorstemmers. Hiermee is de weg vrijgemaakt voor door de overheid gefinancierd christelijk onderwijs en invoering van vrije schoolkeuze. Maar als Biden wint,

Het Nederlandse onderwijsmodel heeft de interesse van de Amerikaanse onderwijsminister Betsy DeVos (midden op foto), zo bleek tijdens een ontmoeting met een onderwijsdelegatie van Transatlantic Christian Council (TCC). beeld TCC

wordt DeVos vervangen door een nieuwe minister, die terugkeert naar het beleid dat tot de huidige mislukkingen heeft geleid.

Amerika staat bekend als het land van (keuze)vrijheid en kansen. Toen de oprichters voet op Amerikaanse bodem zetten, wilden zij vrijheid van godsdienst en onderwijs, die hun in hun landen van oorsprong werd ontzegd. Ze plantten scholen en namen wetten aan die garandeerden dat hun kinderen zouden leren lezen en argumenteren. Zo konden zij de Bijbel lezen en zorgen voor wetten en instellingen die daarmee overeenstemden. De Amerikaanse openbare scholen waren, generaties lang, echt christelijke scholen.

Het openbaar onderwijs heeft

vandaag de dag zijn religieuze vurigheid niet meer. Het Bijbelse gezag en het gebed zijn vervangen door multiculturele invloeden en humanistische principes. Scholen zijn vervallen tot identiteitspolitieke instellingen, die de samenleving in groepen opsplitsen, en tot centra van seksuele verkenningen. De leraren van vandaag moeten meer tijd besteden aan politieke correctheid en het bevorderen van linkse ideologieën dan aan het onderwijzen van traditionele waarden en opvoedkundige basisprincipes.

De gevolgen van deze trends zijn duidelijk. Vergeleken met scholen in zeventig andere geïndustrialiseerde landen staan de Amerikaanse scholen op de 23e plaats voor leesvaardigheid, op de 25e

plaats voor wetenschap en op de 39e plaats voor wiskunde! Rijke ouders sturen hun kinderen vaak naar privé- of charterscholen. Christelijke ouders worstelen financieel om hun kinderen naar eigen scholen te kunnen sturen, wat per kind per jaar ongeveer 10.000 dollar kan kosten. Anderen kiezen voor thuisonderwijs. Wetgevers vechten voor vaste normen en hogere onderwijsuitgaven, in een poging verbeteringen tot stand te brengen. Dit is de trend van de laatste vijftig tot zeventig jaar.

Systeem van vouchers

Minister DeVos heeft vrije schoolkeuze geïntroduceerd en gepromoot als een nieuwe oplossing voor deze hardnekkige pro-

Algemeen belang moet terug in politieke

Hans Valkenburg

In een economische ratrace zetten links en rechts de taak van de politiek om te zoeken naar het algemeen belang lacherig bij de afvalberg van de geschiedenis.

De coronacrisis begint een heel andere gedaante te krijgen. Gevoed vanuit de krochten van het internet gingen de aanvankelijke collectieve bewustwording en saamhorigheid langzaam maar zeker via twijfel over in wantrouwen en angst, soms uitmondend in regelrechte haat en complotdenken.

De verdachtmakingen duikelen inmiddels over elkaar heen met

“fakenews” via internet, tv, radio en krant. We komen steeds meer tegenover elkaar te staan. In plaats van nuances gaat het om de vraag bij welk kamp je hoort.

Haat, tweedracht en vijandbeelden met gebruikmaking van fake news werkten in het verleden ook prima om de macht te bestendigen. Maar nu zijn we wereldwijd realtime met elkaar verbonden. Tegelijkertijd zijn onze problemen complex en mondiaal geworden. Prachtig, zou je denken. We kunnen zo samen de problemen oplossen. Mis! In die mondiale verbondenheid schuilt namelijk een zeer bedenkelijk businessmodel. Want fakenews verspreidt zich zes keer sneller op internet dan echt nieuws, leert de documentaire “The Social Dilemma” van Netflix ons. Techgiganten die geld willen verdienen en populis-

tische politici die hun achterban willen versterken, hebben alle baat bij fakenews.

Populistische autocraten

Wereldwijd winnen autocratische leiders met populistische wij-zij-oplossingen dan ook terrein. Dit gaat ten koste van hun softere, democratische tegenspelers, die, met nog enig respect voor de rechtstaat, de complexiteit van hedendaagse vraagstukken enigszins recht proberen te doen. Het lijkt een verloren strijd. De populistische autocraten zetten democratische leiders onbeschroomd weg als “de elite”, die alleen om zichzelf geeft en het volk knecht met steeds weer nieuwe problemen (corona, klimaat, migratie). Zelf spiegelen ze hun achterban een glorieuze toekomst voor, die schaamteloos

wordt bekostigd met een gigantisch, oplopend begrotingstekort. Tegelijkertijd worden, tot euforie van de eigen achterban en ten faveure van de autocraat, beschermende democratische instituties verzwakt, internationale verdra-

Leiders met populistische wij-zij-oplossingen winnen terrein

gen opgezegd, (mensen)rechten teruggedraaid en vrijheden afgenomen. Niet alleen in Turkije, Wit-Rusland of Brazilië maar ook in de EU.

Black Lives Matter, milieuverontreiniging, klimaatverandering,

migrantenstromen en pandemieën staan echter niet op zichzelf. Het zijn allemaal schaduwkanten van een wereldwijde economische orde die blind gericht is op bezit en groei.

Deze orde begon in de wederopbouwperiode na de oorlog mischien onschuldig met spaarzegeltjes en een stofzuiger voor elk huishouden, maar kent inmiddels via de creditcard en torenhoge consumptieve kredieten steeds minder winnaars en steeds meer verliezers.

Vijftig jaar geleden rekende de Club van Rome ons voor dat de toenmalige mate van consumptie en groei onhoudbaar was. Onze natuurlijke bronnen zouden snel opraken. Na die van de Club van Rome volgden nog vele andere waarschuwingen. De politiek liet het echter wereldwijd keer op

der overleg) te redigeren en/of in te korten, of zonder opgave van reden te weigeren. Plaatsing van artikelen of brieven betekent niet dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Door het inzenden van een brief of opinieartikel verleent de

schrijver aan Erdee Media Groep een niet-exclusieve licentie om het werk vast te leggen, te veelevoudigen en te verspreiden in gedrukte, elektronische of andere vorm, zoals cd-rom, databank, internet of geluidsdragers.

Coördinatie: **Wim Lemstra en Hans-Willem Westerbeke** | E-mailadres Forumartikelen: forum@rd.nl | E-mailadres Opgemerkt: hoofdredactie@rd.nl

blemen. Ze bepleit een systeem van waardebonnen (vouchers) voor ouders, waarmee onderwijsdollars niet naar de scholen gaan maar het kind volgen naar de gekozen school. Hiermee wordt het speelveld voor alle kinderen gelijk en kunnen armen én rijken de onderwijskwaliteit krijgen die een concurrerend systeem biedt.

Uiteraard worden haar voorstellen krachtig afgewezen door de Democraten, die zich herkennen in de ideologie van het openbareschoolsysteem. Daartegenover zijn Trump en de Republikeinse Partij voor traditionele waarden en echte onderwijsvrijheid.

Wurggreep

Zouden met de invoering van schoolvouchers de zorgen weg

zijn? Dat niet. Het linkse beleid heeft momenteel het onderwijs in Amerika in een wurggreep. Het valt te vrezen dat de Democraten na invoering zullen proberen controle te krijgen over de inhoud van de christelijke schoolprogramma's, in ruil voor het vrijgeven van belastingdollars voor niet-openbare scholen. Een reden te meer waarom de verkiezingen in november zo belangrijk zijn!

John Van Der Brink is directeur van de Netherlands Reformed Christian School in Pompton Plains (New Jersey) en lid van de Board of Directors Christian Council International (CCI), zusterorganisatie van Transatlantic Christian Council (TCC). Henk Jan van Schothorst is oprichter en bestuurder CCI en TCC. >> tccouncil.org

arena

keer na om serieus te handelen. Problemen werden doorgaans naar de toekomst geschoven. Voldoende consumptie hield de kiezers links en rechts immers tevreden en het bedrijfsleven draaiend. En met deze afkoopconsumptie blijf je verkiezingen winnen.

Algemeen belang

In de Griekse filosofie was het de taak van de politiek om te zoeken naar het algemeen belang, door te reflecteren op de goede samenleving ("bonum commune"), maar vandaag zetten links en rechts in de economische ratrace deze reflectie lacherig bij de afvalberg van de geschiedenis. En zo zijn we, onder aanvoering van de wegstrijkende liberale democratie, beland in het bedenkelijke businessmodel van de populistische

sche autocraat.

De vraag blijft ook nu echter: Wat willen we met elkaar? Wat vinden we goed en welke offers willen we daarvoor brengen? Volgend jaar zijn er verkiezingen. Als de liberale democratie een geloofwaardige partij wil blijven in het politieke krachtenspel, zal zij zelf het voorbeeld moeten geven en het constructieve gesprek over de goede samenleving in alle eerlijkheid, kwetsbaarheid en openheid terug moeten brengen in de politieke arena. In het geloof dat de waarheid het laatste woord heeft, is dit de meest krachtige, geloofwaardige en duurzame manier om de populistische autocraat buitenspel te zetten.

De auteur is als organisatieadviseur en bestuurder actief in het onderwijs en ontwikkelings- en milieurorganisaties.

GEZONDHEID EN PSYCHOLOGIE

Heilige grond

Hanneke Schaap-Jonker

// **P**astoraat voor mensen met psychische problemen vind ik het mooiste vrijwilligerswerk dat er in de kerk te doen is", zegt ze, en haar ogen glimmen. Natuurlijk wil ik weten waarom. „Mensen vertellen je de diepe dingen van hun leven. Je mag met ze optrekken in een moeilijke periode. Je krijgt vertrouwen.” En dat herken ik wel.

Soms voelen mensen zich bezwaard wanneer ze vertellen over hun somberheid, verdriet, nare herinneringen of wat dan ook. Dat zou een belasting kunnen zijn – „dan zit jij ermee.” Of ze denken dat zij de hulpvragers en dus ontvangers zijn, en dat de persoon die het luisterend oor biedt degene is die geeft. Maar dat is nog maar de vraag. Je geeft immers ontzettend veel als je je kwetsbaarheid durft te laten zien, als je iets durft te delen van de brokstukken en scherven van je leven. Dat vertrouwen is een kostbaar geschenk. Daar is soms veel moed voor nodig. Juist als je de ervaring hebt dat kwetsbaarheid gevaarlijk is, dat anderen je vertrouwen niet waard zijn, dat mensen misbruik kunnen maken van je zwakke plekken of je enorm pijn kunnen doen. Als je bijvoorbeeld te maken hebt gehad met fysiek geweld, emotionele mishandeling of verwaarlozing, dan kun je tot de overtuiging komen dat je te allen tijde sterk moet zijn en vooral de controle moet behouden.

Vertrouwen kan geschonden of ver weg zijn, maar kan ook weer groeien. Juist binnen de christelijke gemeente, juist in het pastoraat. Als er veel kapot is, heeft dat vaak veel tijd nodig. Psychische klachten als somberheid en angst maken dit proces extra ingewikkeld – maar vertrouwen kán hersteld worden. Als je samen oploopt door donkere dalen en elkaar niet loslaat, ook niet in de schaduw van de dood of in de angsten van de hel, kan dat een bodem vormen waarin de plantjes van hoop en vertrouwen gaan wortelen. Je kunt de gebrokenheid voor elkaar niet oplossen. Maar het wordt wel iets minder eenzaam als je die gebrokenheid samen uithoudt.

In het pastoraat komt daar nog iets bij.

Als je samen spreekt of samen zwijgt, dan gebeurt dat voor het aangezicht van God. We zijn niet willekeurig aan elkaar gegeven als hand en voet, als oog en oor, maar binnen de gemeente, het lichaam van Christus. In onze onderlinge zorg kan dan ook iets van Gods zorg voor mensen oplichten. Als wij voor elkaar pastor (herder) zijn, op welke manier dan ook –en dat is dus niet voorbehouden aan een kerkenraad– doen we dat in navolging en in afhankelijkheid van de grote Herder van de schapen (Hebreeën 13:20-21). Dat geeft ontspanning, want het hoeft niet in eigen kracht. Maar het brengt ook extra verantwoordelijkheid met zich mee. Verantwoordelijkheid om voorzichtig en fijnzinnig om te gaan met kwetsbaarheid, om vertrouwen niet te beschamen, maar dit geschenk op waarde te schatten.

In mijn boekenkast staat een klein boekje. "De late regen" heet het. Met enige regelmaat haal ik het te voorschijn om te lezen wat Jozef Wissink, rooms-katholiek theoloog en priester, schrijft over luisteren en vertrouwen. Mooier dan hij het doet, kan ik het niet verwoorden: „Ik ben voor sommige mensen pastor. Af en toe ontmoet

In onze onderlinge zorg kan ook iets van Gods zorg voor mensen oplichten

je mensen die door het leven gedeukt zijn. Ze mochten er nauwelijks zijn van hun omgeving. Ze deden altijd alles verkeerd. Als zo'n mens zich aan je zorgen toevertrouwt, gebeurt het soms: de ziel gaat open voor de liefde, hoort en weet dat ze er mag zijn en gaat het leven aandurven. Dan weet ik dat ik op heilige grond sta, dat ik de sandalen uit moet doen. God is bij ons. Dan verstilt mijn ziel van eerbied.”

De auteur is rector van het Kennisinstituut christelijke ggz (Kicg), onderdeel van Eleos en De Hoop ggz, en bijzonder hoogleraar klinische godsdienstpsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Vertrouwen kan geschonden of ver weg zijn, maar kan ook weer groeien. Juist binnen de christelijke gemeente, juist in het pastoraat. beeld iStock